

Plosta konstrukcija

Daudzi uzskata, ka plostu būvēšana un kuģošana pa upēm un ezeriem ir sapņu piedzīvojums brīvā dabā, un tas ir saistīts ar aizraujošiem stāstiem, piemēram, par Tomu Sojeru. Šajā rakstā aplūkoti dažādi plostu būves veidi un to, kā tos var izmantot darbā ar jauniešiem.

Peldspējas kamera

Jautājums par peldspējas kameru ir būtisks un cieši saistīts ar plostu izmantošanas veidu. Plostu var pareizi izmantot tikai tad, ja konstrukcija peld un plostā augšējā mala neatrodas zem ūdens pat tad, ja to noslogo viens vai vairāki cilvēki. Tādējādi ir skaidrs, ka uz katru kilogramu, kam jāatrodas virs ūdens virsmas, peldspējas ķermenim ūdenī ir jānodrošina noteikta ūdens izspiešana. Vienkāršāk sakot: viss, kas ir vieglāks par 1 kg uz litru tilpuma ($=1 \text{ dm}^3$), peld. Jo mazāks ir peldspējas ķermeņa svars uz litru tilpuma, jo lielāka peldspēja ir pieejama, un plostu var noslogot vairāk, ja tas ir vienāda izmēra. Citiem vārdiem sakot, plostam 4 cilvēkiem, kas izgatavots tikai no koka, ir ievērojami lielāka masa un attiecīgi lielāks svars (aptuveni 1 tonna), jo koka peldspēja ir vāja. Turpretī plostu, kas būvēts ar peldspējas kameru, var izgatavot portatīvu 4 cilvēkiem. Turpmāk minētie materiāli parasti ir piemēroti peldspējas nodrošināšanai ikdienā jauniešu klubā:

- Koks
- Kravas automašīnas slīdes
- Atkritumu tvertnes (plastmasas vai metāla)
- Sagex
- PET vai tamlīdzīgi

Romantiska masīvkoka laiva nav piemērota braukšanai pa mūsu upēm un ezeriem tās svara un līdz ar to inerces dēļ. Taču stacionāram plostam uz ezera koks piedāvā visu nepieciešamo foršai peldvietai. Ieteicams izmantot divus biezus balķus visā platumā kā galveno peldošo korpusu un plānākus balķus virsū kā

platformu un peldošo korpusu, kas savienoti ar šķērsvirziena vai šķērsvirziena siksniem. Savukārt galvenie peldspējas ķermeņi būtu jāsavieno šķērsām ar citiem balķiem, lai plosts būtu stabils šķērsvirzienā. **Svarīgi:** plostam jābūt pietiekami liels, lai to nevarētu apgāzt cilvēka svara dēļ.

Plosta izmantošana

Kā jau minēts, pirmais jautājums, kas jānoskaidro, ir, kā plosts tiks izmantots. Pat ļoti vienkāršu un ne visai stabilu plostu var izmantot upes šķērsošanai, t. i., plostu velk no viena krasta uz otru, piemēram, pārgājienā. Pat tas bērniem var būt iespaidīgs piedzīvojums. Citas iespējas ir šādas

- Nostiprināts pie ezera
- Ekskursijas pa ezeru
- Ekskursijas pa upi

Plosts ar kravas automašīnas caurulēm

Plosts ar kravas automašīnas caurulēm ir ideāli piemērots braucieniem pa upi.

Priekšrocības:

- Caurules var būt iekļautas paklājā
- Viegli piepūšamas, mazas, lai tās varētu novietot
- liels peldspējas spēks, pateicoties gaisam
- izturīgas caurules var arī berzties pāri akmeņiem; caurules padodas, kamēr citi peldlīdzekļi sēdētu uz augšu.
- kopā sasietas caurules jau ir relatīvi stabilas, konstrukcija ir iespējama tikai ar pionieru tehnoloģiju

Trūkumi:

- Ļoti liela pretestība ūdenī - praktiski nepiemērotas pārvietošanai ar airēšanu
- Lai gan gaiss caurulēs nodrošina lielu peldspēju, caurules nevar pietiekami kompakti sasiet kopā, un to vidū ir "caurums".

Būvniecība

Atkarībā no plostā lieluma 4 caurules, t. i., 2 uz 2 (tulkošanas laivai 3 uz 3) vai 2 uz 3, vai pat vairāk, tiek cieši sasiets kopā ar salmu auklu vai tamlīdzīgi.

Izmantojot pionieru būvniecības paņēmieni, zars pēc zara tiek uzlikts uz caurulēm un sasiets kopā. (tīkla konstrukcija) vai: no dubultām līstēm un veidņu paneļiem pieskrūvē sastatnes un pēc tam ar salmu auklu piesien pie caurulēm.

Ceļošana pa upēm

Drošība

Šveicē braucieni ar plostiem pa upēm kopā ar bērniem ir atļauti tikai tad, ja tos pavada pieredzējuši gidi, kuri ir apguvuši J&S ūdens aktivitāšu drošības moduli un attiecīgo SLRG apmācību (upju modulis).

Raftings uz ezera tiek uzskatīts par parastu ūdens aktivitāti (SLRG ezera modulis).

Lai brauktu ar plostiem pa upēm, parasti ir nepieciešami instruktori ar SLRG apmācību un upju moduli.

Braucienus ar plostiem kopā ar bērniem drīkst veikt tikai pieredzējuši gidi. Nepieciešamas skaidras zināšanas par upi utt. Jāievēro SLRG un J&S vadlīnijas!

Likumīgi (2,5 m noteikums)

Raftings ir ierobežots arī juridiski. Šveicē katrā kantonā tas atšķiras, izņemot dažus pamatprincipus. Dažos kantonos braucieni ar plostiem pārsniedz parasto atļauto publisko upju izmantošanu un tiek uzskatīti par tā saukto kuģošanas pasākumu (piemēram, TG), tāpēc tiem ir jāsaņem iestāžu atļauja (pašvaldības atļauja ūdens nolaišanai un izcelšanai, plostu pirms izmantošanas pārbauda policija, jābūt noslēgtai pasākuma apdrošināšanai utt.)

Tomēr par plostiem uzskata tikai 2,5 metrus garas vai garākas peldošas konstrukcijas. Tāpēc teorētiski maziem plostiem licence nav vajadzīga. Tomēr ezeros ar šāda izmēra spurtiem nav atļauts izbraukt no krasta zonas 150 metru

attālumā, kas tik un tā nav ieteicams.

Papildu informācija

Papildu informāciju par ūdens aktivitātēm saskaņā ar J+S un SLRG var atrast rakstā " [Ūdens aktivitāšu plānošana](#)".

Avota apliecinājums

Titullapas attēls: Jungschar Stami St. Gallen